

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: ministry@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Від _____ № _____

На № _____ від _____

Верховна Рада України

Щодо запиту народного депутата

У відповідь на лист Голови Верховної Ради України А. В. Парубія від 22 квітня 2016 року № 11/10-1219 щодо запиту народного депутата України С. П. Лабазюка про надання інформації про сучасний стан працевлаштування молоді в Україні, що оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 квітня 2016 року, повідомляємо, що в межах компетенції відповідь народному депутату України С. П. Лабазюку надано (лист Міністерства освіти і науки України додається).

Додаток: на 4 арк.

Міністр

Л. М. Гриневич

Богінч О. Л.
481-32-64

М2 МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/10-1798 від 27.05.2016

арк. 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: ministry@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Від _____ № _____

На № _____ від _____

Народному депутатові України
Лабазюку С. П.

Щодо надання інформації

Шановний Сергію Петровичу!

Міністерство освіти і науки України розглянуло Ваш депутатський запит від 22 квітня 2016 року № 11/10-1219 щодо надання інформації про сучасний стан працевлаштування молоді в Україні і в межах компетенції повідомляє, що аналіз стану працевлаштування випускників вищих навчальних закладів свідчить про актуальність цього питання.

У 2014 році прийнято Закон України «Про вищу освіту», яким визначено принципово нові засади функціонування вищої освіти та, відповідно, їх змістовне наповнення; він не містить умов про обов'язковість трирічного відпрацювання або відшкодування у встановленому порядку до державного бюджету вартості навчання, крім того, у ньому зазначається, що до обов'язків вищого навчального закладу належить **сприяння** працевлаштуванню своїх випускників.

На реалізацію норм Закону прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 216 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992», якою теж відміняється норма щодо обов'язковості відпрацювання та відшкодування.

Водночас, незважаючи на той факт, що вища освіта, в першу чергу, виконує соціальну освітянську функцію і в інтересах держави наявність освіченої молоді, Міністерство освіти і науки України цілком усвідомлює вагомість вирішення питань щодо сприяння працевлаштуванню випускників вищих навчальних закладів.

З цієї метою розроблені механізми сприяння працевлаштуванню, що реалізуються комплексно та у певній системі:

1. Забезпечення збалансованості підготовки фахівців з вищою освітою, уникнення їх перевиробництва за окремими напрямками і спеціальностями, відповідності регіональних ринків освітніх послуг ринкам

праці та раціонального використання бюджетних коштів за рахунок проведення роботи з оптимізації мережі вищих навчальних закладів.

Основні шляхи оптимізації мережі вищих навчальних закладів:

- утворення укрупнених регіональних вищих навчальних закладів державної форми власності;
- поетапна передача вищих навчальних закладів у підпорядкування Міністерства освіти і науки України.

В умовах фінансової кризи централізація управління вищою освітою забезпечить економічну ефективність функціонування системи вищої освіти, зміцнення вертикалі управління, ліквідацію міжвідомчих бар'єрів, зменшення витрат на управлінські функції.

2. Посилення ролі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо визначення напрямів та обсягів підготовки фахівців з вищою освітою, що дасть змогу максимально враховувати потреби регіональних ринків праці.

Міністерством освіти і науки України та іншими центральними органами виконавчої влади, що мають у підпорядкуванні вищі навчальні заклади, при формуванні проектних показників державного замовлення враховуються регіональні потреби у фахівцях з вищою освітою. У зв'язку з цим, керівники вищих навчальних закладів щорічно погоджують контрольні показники обсягів прийому на навчання та випуску фахівців з управліннями освіти і науки обласних та Київської міської державної адміністрації та регіональними центрами зайнятості населення.

Участь у погодженні проектних показників державного замовлення вищих навчальних закладів України регіональних центрів зайнятості населення сприяє оптимальному узгодженню реальних потреб ринку праці у регіонах та ринку освітніх послуг.

3. Ефективність функціонування у вищих навчальних закладах структурних підрозділів (агенцій, центрів, відділів, секторів, бюро) щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників. (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів»).

Зазначеними структурними підрозділами вищих навчальних закладів створено електронний банк даних потенційних роботодавців (підприємств, установ і організацій) та випускників ВНЗ, який щороку поповнюється.

Працівниками цих структурних підрозділів укладаються угоди про співпрацю з роботодавцями (від 50 до 2445 угод), реалізуються з ними спільні проекти, проводяться презентації компаній різних галузей з використанням відеороликів, організовуються щорічні ярмарки робочих місць, активно застосовуються Інтернет-простір, веб-сайти.

Ці підрозділи тісно співпрацюють з державною службою зайнятості, а також з підприємствами, установами та організаціями різних форм власності, що є потенційними роботодавцями для випускників вищих навчальних закладів.

4. Реалізація соціального партнерства, налагодження галузевих зв'язків з роботодавцями щодо їх участі в управлінні освітнім процесом. запровадження системи зворотного зв'язку.

Розширення партнерських зв'язків вищих навчальних закладів з роботодавцями, активне залучення роботодавців до формування змісту освіти, проведення виробничої практики студентів. Щороку підписуються угоди з підприємствами, організаціями та установами щодо проведення навчальних та виробничих практик та використання потужності підприємств для формування професійно-практичних навичок у студентів. З роботодавцями, які забезпечують проведення практик, узгоджується тематика бакалаврських, дипломних та магістерських робіт.

Запровадження системи зворотного зв'язку між роботодавцями і вищими навчальними закладами для отримання об'єктивної оцінки якості професійної підготовки студентів.

Врахування наявності прямих договорів між роботодавцями та вищими навчальними закладами як одного з критеріїв розподілу Державного замовлення.

Забезпечення розвитку галузевої науки і науково-виробничої кооперації між підприємствами та науковими установами. Вищі навчальні заклади запроваджують спільне проведення з роботодавцями науково-практичних конференцій з проблем фахової підготовки та перспективи працевлаштування випускників вищих навчальних закладів.

Збільшення кількості баз для проходження студентами вищих навчальних закладів виробничих практик. Організація проходження виробничої практики на місцях можливого працевлаштування (під час якої роботодавці мають змогу оцінити рівень фахової підготовки як потенційних майбутніх працівників та вплинути на становлення студента як майбутнього професіонала).

Стажування студентів на підприємствах, в установах та організаціях, здобуття навичок практичної роботи в умовах конкретного підприємства значно підвищують їх конкурентоспроможність на ринку праці та допомагають вирішити проблему працевлаштування для випускників.

5. Налагодження співпраці вищих навчальних закладів з регіональними молодіжними центрами зайнятості, громадськими організаціями.

Структурні підрозділи вищих навчальних закладів активно налагоджують ділові контакти з регіональними молодіжними центрами, громадськими організаціями-фондами («Молодіжні ініціативи», «Молодіжні перспективи», «Українською асоціацією студентського самоврядування»).

6. Використання соціальних виплат відповідним категоріям випускників вищих навчальних закладів з метою стимулювання їх працевлаштування.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.09.2006 р. № 1361 «Про надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів» випускникам вищих

навчальних закладів, які здобули освіту за напрямом і спеціальностями педагогічного профілю та уклали угоду на строк не менше як три роки про роботу в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, виплачується одноразова адресна грошова допомога у п'ятикратному розмірі.

З метою упорядкування цих виплат наказом Міністерства освіти і науки від 28.03.16 № 343, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 20 квітня 2016 р. № 605/28735, затверджено Порядок надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів у 2016 році. Нарахування допомоги здійснюється у вищому навчальному закладі на підставі поданої випускником заяви про надання допомоги, копії трудової книжки та копії трудового договору.

Щодо працевлаштування випускників вищих навчальних закладів за спеціальністю, то на сьогоднішній день Міністерство не збирає зазначену інформацію. Водночас, за даними Державної служби статистики України (статистичний бюлетень «Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2015/2016 навчального року») чисельність випускників у 2015 році становила **584139 осіб**, з них випущені з вищого навчального закладу - **447418 осіб**. Отримали направлення на роботу - **98037 осіб**, з них навчалися за рахунок коштів бюджету (державного і місцевих) – **88321 осіб**, тобто **90 %** випускників, які навчалися за кошти бюджету, отримали направлення на роботу.

Таблиця 1. Чисельність випускників вищих навчальних закладів по Україні, які отримали направлення на роботу у 2015 році

Рік випуску	Загальна чисельність випускників ВНЗ	Із загальної чисельності – випущені з ВНЗ (всього осіб)	Чисельність випускників, які отримали направлення на роботу (всього осіб)	З них навчалися за рахунок коштів бюджету (державного, місцевих) (всього осіб)	у % до загальної чисельності випускників	у % до чисельності випускників, які навчалися за рахунок коштів бюджету
2015 рік	584139	447418	98037	88321	21,9	90,0

Міністр

Л. М. Гриневич